

O planetă, o locuință

*O perspectivă bahá'í asupra reformării
relației umanității cu lumea naturală*

O DECLARAȚIE A COMUNITĂȚII INTERNAȚIONALE BAHÁ'Í

„Această întindere de pământ nu este decât o singură patrie și o singură locuință. Se cuvine să renunțați la trufia care provoacă înstrăinare și să vă înclinați inimile către orice va asigura armonia.”

— Bahá'u'lláh

LUMEA NATURALĂ, în toată minunăția și măreția ei, oferă o perspectivă profundă asupra esenței interdependenței.

Lumea naturală, în toată minunăția și măreția ei, oferă o perspectivă profundă asupra esenței interdependenței. De la biosferă în ansamblul ei până la cel mai mic microorganism, ea demonstrează cât de dependentă este fiecare formă de viață de numeroase altele și cum dezechilibrele dintr-un sistem reverberează de la un cap la altul al unui întreg interconectat.

Intim încorporată în acest sistem mai mare și profund dependentă de el, umanitatea se confruntă cu un paradox ale cărui consecințe sporesc pe zi ce trece. Pe de o parte, rasa umană nu a avut niciodată mai multă putere de a modela lumea fizică la scară planetară - o evoluție pe care unii au numit-o antropocen. Acest lucru este o dovadă a ingeniozității și creativității noastre colective, precum și a potențialului nemărginit care ne stă în față. Pe de altă parte, însăși această putere, atunci când nu este temperată de o chibzuire atentă și când este dirijată de priorități care nu țin seama de binele comun prezent și viitor, dă naștere la consecințe care nu numai că se manifestă la nivel mondial, dar sunt și potențial ireversibile.

Pe măsură ce efectele grave ale depășirii limitelor planetare devin din ce în ce mai evidente, de la schimbările climatice și pierderea biodiversității până la degradarea și poluarea mediului, omenirea este obligată să dezvolte relații mai mature, mai colaborative și mai constructive atât între popoarele sale, cât și cu mediul natural.

Gândirea asupra problemelor de mediu a progresat considerabil de la celebra Conferință a Națiunilor Unite privind mediul uman, organizată în 1972. Progresele realizate în ultima jumătate de secol, fie ele științifice, juridice sau instituționale, reprezintă un motiv de încredere și o sursă de speranță pentru viitor. Cu toate acestea, astăzi, creșterea înțelegerii trebuie transpusă în acțiune mult mai rapid și pe o scară mult mai largă. Schimbările radicale în organizarea și funcționarea treburilor umane au devenit un imperativ existențial, necesar și inevitabil. Întrebarea care se află în fața națiunilor și conducătorilor lumii este dacă acțiunile necesare vor fi întreprinse în urma unei alegeri și prevenirii conștiente sau dacă ele vor fi dictate de distrugerea și suferința cauzate de degradarea crescândă a mediului.

CUSTODIA ASUPRA LUMII NATURALE

Ființele umane exercită un nivel de influență asupra lumii naturale unic între toate formele de viață de pe planetă. Uneori, acest lucru a fost interpretat ca justificare a unei orientări către stăpânirea și controlul naturii, susținută de noțiuni de proprietate și dominație. Totuși, pe măsură ce tot mai mulți oameni au ajuns să recunoască interconexiunea umanității cu mediul și dependența ei față de acesta, ei au acceptat că impactul nostru unic poartă în el datoria inevitabilă de a întreține și proteja lumea naturală.

Fiecare dintre noi apare pe lume ca o cheazășie a întregului. Fiecare poartă, la rândul său, o parte din responsabilitatea pentru bunăstarea tuturor și pentru planeta de care depindem. Acest sentiment de custodie care îmbrățișează lumea nu urmărește să elimine impactul umanității asupra lumii naturale. Resursele materiale vor fi întotdeauna

necesare pentru susținerea și promovarea civilizației. Scopul este, mai degrabă, de a direcționa acel impact într-un mod conștient, creativ și plin de compasiune.

Pe măsură ce învățăm cum să folosim cel mai bine materiile prime ale pământului pentru binele tuturor, trebuie să fim conștienți de atitudinile noastre față de sursa noastră de subsistență. Activitățile noastre trebuie să reflecte faptul că bogăția și minunile pământului sunt moștenirea comună a tuturor oamenilor, care merită acces just și echitabil la resursele sale. Alegerile noastre trebuie să demonstreze o perspectivă intergenerațională în care bunăstarea viitorilor locuitori este luată în considerare la toate nivelurile de luare a deciziilor. Și în această perioadă tulbure a istoriei umane, activitățile noastre trebuie să fie din ce în ce mai temperate de înțelepciunea și judecata care vin odată cu maturitatea crescândă.

„Există vreo faptă în lume care să fie mai nobilă decât slujirea binelui comun? ... Nu, pe Domnul Dumnezeu!”

— *Scrierile Sfinte Bahá'í*

Un singur popor într-o patrie globală

Dintr-o perspectivă suficient de largă pentru a cuprinde planeta în întregime, umanitatea nu poate fi văzută sub nicio altă lumină decât ca un singur popor care trăiește într-o patrie globală. Conștiința acestei unități, exprimată prin relații de dreptate, constituie singurul fundament pe care pot fi clădite societăți sustenabile.

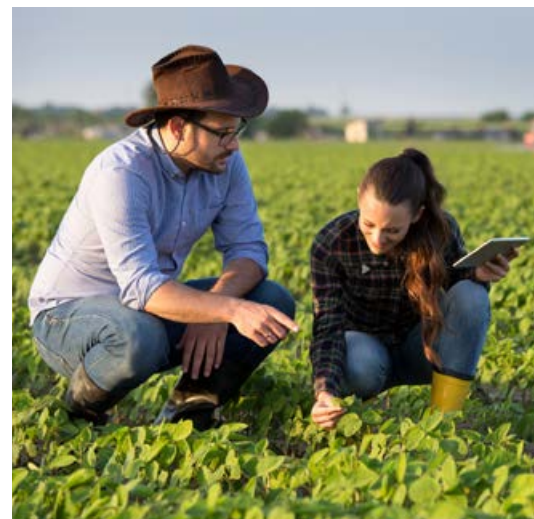
Fiecare popor, celebrează în felul său, frumusețea și măreția mereu abundentă a naturii. Tradițiile fiecărei culturi aduc un omagiu acelei moșteniri neprețuite care susține nu numai nevoile fizice ale trupurilor, ci și calitățile transcendente ale spiritului. Sarcina de a construi o lume sustenabilă și înfloritoare păstrează în ea promisiunea de a ne oferi un punct de unitate nu numai în strădania comună, ci și în sărbătorirea plină de bucurie.

A recunoaște unitatea umanității nu înseamnă a suprima variațiile de expresie, cultură sau organizare socială. Principiul unității conține în el conceptul esențial de diversitate; într-adevăr, acesta este ceea ce îl deosebește de uniformitate. În lumea naturală, sistemele înfloresc prin interacțiunea unor elemente foarte diversificate. Diferențele dintre diversele componente pot îmbunătăți funcționarea întregului și întări reziliența întregului sistem.

Sarcina de a construi o lume sustenabilă și înfloritoare păstrează în ea promisiunea de a ne oferi un punct de unitate nu numai în strădania comună, ci și în sărbătorirea plină de bucurie.

Un singur popor într-o patrie globală (continuare)

În treburile umane, diversitatea de gândire, context și abordare sunt la fel de critice. Prin interacțiunea diferitelor perspective și experiențe pot fi găsite grade mai înalte de adevăr și pot fi dobândite înțelegeri pătrunzătoare. În caz contrar, o supraabundență de păreri și opinii similare, cum ar fi dependența excesivă de o singură resursă naturală, lasă un sistem expus pericolelor și susceptibil de deteriorare.

Contribuțiile bine coordonate și integrate, aduse de un număr din ce în ce mai mare de populații, vor fi necesare pentru a reechilibra relația umanității cu lumea naturală. Prezumțiile de superioritate ale oricărui grup față de altul,

afirmate pe criterii de naționalitate, rasă, bogăție sau orice altă caracteristică, nu pot decât să erodeze legăturile necesare pentru a genera consens și a susține acțiunea coordonată. Sentimentele de alteritate subminează invariabil motivația de a lucra pentru binele comun, fie el social sau ecologic. (rubrica protagoniști ai schimbării)

Umanitatea s-a luptat adesea să aprecieze diversitatea în timp ce lucrează pentru a construi unitatea, să respecte și să protejeze particularul în timp ce se bazează pe puterea împărțirii. Administrarea lumii naturale oferă un mijloc puternic de a reconcilia aceste idealuri interconectate.

ÎMPUTERNICIREA PROTAGONIȘTILOR SCHIMBĂRII TRANSFORMAȚIONALE

Toți locuitorii pământului merită oportunitatea de a se bucura de roadele unei societăți globale care progresează în armonie cu lumea naturală. Pentru a crea o astfel de societate, oamenii de pretutindeni trebuie să fie împuterniciți să participe la procesele constructive care vor da naștere acestora. Construirea capacității indivizilor, comunităților și instituțiilor de a contribui eficient la schimbarea transformățională este, prin urmare, un element indispensabil al unei acțiuni de mediu eficiente.

Pentru individ, aceasta implică dezvoltarea unei game de capacități interdependente – științifice, tehnice, sociale, morale și spirituale. Indivizii trebuie să fie înzestrați cu înțelegerea conceptelor, cunoașterea faptelor și stăpânirea metodelor, precum și cu abilitățile, atitudinile și calitățile necesare pentru a stabili modele mai

sănătoase și mai sustenabile de viață individuală și colectivă.

În privința comunităților locale, consolidarea capacităților implică îmbogățirea și modelarea conștientă a culturii. Comunității îi revine provocarea creării unui mediu în care voințele individuale se îmbină, în care puterile se multiplică și se manifestă prin efort colectiv și în care expresii superioare ale spiritului uman sunt demonstrate prin noi moduri de a rânduiri treburilor societății.

Trebuie acordată atenție și întăririi structurilor organizaționale. Sunt necesare instituții cu capacitate la fiecare nivel care să poată acționa asemenea unor canale prin care talentele și energiile indivizilor și grupurilor să poată fi exprimate în servirea binelui comun.

„Trebuie să stabilim, fără încetare, noi baze pentru fericirea umană și să creăm noi mijloace pentru a atinge acest țel.”

— *Scrierile Sfinte Bahá'í*

Un singur popor într-o patrie globală (continuare)

PROPUNERI PENTRU EXPLORARE

Realități prezente legate de mediu cer umanității o integrare din ce în ce mai matură a principiilor și acțiunii, informată de o abordare a progresului orientată spre proces. Pași eficienți ar trebui făcuți cât mai repede posibil în cadrul sistemelor actuale, în ciuda limitărilor, chiar în timp ce sunt stabilite baze care reflectă noi paradigme, mai capabile să răspundă nevoilor contemporane. În acest scop, propunerile sunt oferite pe tot parcursul acestui document într-un spirit de investigație care se inspiră din cazurile în care comunitatea internațională nu numai că și-a imaginat o lume mai bună, dar a și încercat să acționeze pe căi neumblate anterior. Astfel de experiențe practice oferă o înțelegere pătrunzătoare a ceea ce devine posibil atunci când consensului și acțiunilor necesare li se permite să depășească narațiunile predominante ce împiedică mișcarea către o schimbare semnificativă.

Un mijloc de consolidare a principiului unității umanității care ar putea fi luat în considerare este înființarea unor mecanisme care să evalueze impactul global al politicilor interne. Un organism consultativ internațional convenit, de exemplu, ar putea evalua astfel de impacturi dincolo de granițele naționale și ar putea recomanda ajustări sau restituire, după caz.

În cadrul structurilor actuale, consolidarea cadrului juridic legat de lumea naturală ar da coerență biodiversității, climei și programelor de mediu și ar oferi baze mai solide pentru administrarea comună a planetei. Integrarea structurilor de guvernare în acest fel stă în capacitatea comunității internaționale, iar experiențele trecute – progrese și eșecuri deopotrivă – oferă valoroase baze de sprijin. Eforturile de creștere a coerenței între angajamentul în domeniile menținerii păcii, medierii, drepturilor omului, reconstrucției și dezvoltării pe termen lung, de exemplu, de la înființarea Arhitecturii de consolidare a păcii a Națiunilor Unite până la noua agendă propusă pentru pace, oferă lecții inițiale despre cum ar putea arăta un proces de armonizare a eforturilor aferente.

Consensul în acțiune

Trecerea umanității către o relație mai sustenabilă și mai armonioasă cu lumea naturală va necesita un consens puternic și acționabil, împreună cu voință colectivă, în jurul principiilor cheie care urmează să modeleze afacerile comunității internaționale. A fost stabilit un nivel de acord în jurul unor principii fundamentale, cum ar fi administrația, interdependența și justiția. Însă astfel de idealuri trebuie încă să se impună ca fundament acceptat pentru acțiunea globală colectivă.

Insuficiența planurilor naționale de reducere a emisiilor de carbon conform Acordului de la Paris din 2015, și până acum constituie un exemplu observat cu grijă. Această diferență între retorică și acțiune indică o provocare mai

profundă, și anume că principiile legate de sustenabilitate nu sunt încorporate suficient de adânc în conștiința colectivă pentru a modela alegerile și comportamentele națiunilor.

Un consens care a fost bine stabilit este demonstrat nu doar prin denumire și revendicarea textului de pe o pagină, ci prin acțiuni coordonate și colaborative; piatra sa de încercare sunt faptele, nu cuvintele. Un angajament puternic față de principiile și valorile cheie la nivel internațional ajută liderii naționali și locali să depășească barierele care apar inevitabil în implementarea schimbărilor necesare. El clarifică rațiunea națiunilor de a-și oferi reciproc resursele necesare pentru a da viață acordurilor și a ajuta societățile să treacă peste obiectiile bazate pe interese limitate sau egoiste.

Un consens care a fost bine stabilit este demonstrat nu doar prin denumire și revendicarea textului de pe o pagină, ci prin acțiuni coordonate și colaborative...

Nu se mai poate cere popoarelor lumii să tolereze disjunția acordurilor semnate dar lăsate neimplementate. Acțiunea trebuie să fie coerentă cu principiile care sunt îmbrățișate și susținute de toți. Ordinea internațională trebuie să fie pusă pe o bază care să faciliteze efectiv răspunsuri planetare la provocări planetare.

PROPUNERI PENTRU EXPLORARE

Consensul în jurul obiectivelor globale, cum ar fi Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD), ar putea fi transpus mai viguros în acțiune prin încadrarea consultării în jurul recunoașterii comune a faptului că fiecare țară mai are multe de învățat despre integrarea celor două imperative – la fel de importante – cel al sustenabilității și cel al dezvoltării. Unele țări au asigurat niveluri ridicate de dezvoltare materială pentru mulți dintre cetățenii lor, dar exercită un impact ecologic disproporționat în privința resursele consumate și deșeurile generate. Alții au o amprentă ecologică mult mai sustenabilă, dar au nevoie de o dezvoltare materială semnificativă pentru a satisface nevoile de bază ale cetățenilor lor. Scopul pentru care trebuie să lucreze fiecare națiune este bunăstarea tuturor populațiilor prin mijloace care asigură relații sustenabile și armonioase cu mediul natural. Focalizarea asupra acestui obiectiv universal ar oferi un punct important de unitate în jurul căruia consensul poate fi transpus în acțiuni colective, cu scop clar.

Crearea unui consens acționabil în jurul standardelor morale și etice, alături de standardele climatice și de mediu, ne poate ajuta să ne asigurăm că principiul are prioritate față de profit. Acesta nu este un teritoriu neexplorat pentru comunitatea internațională. Lecții valoroase pot fi extrase, de exemplu, din procesul de certificare instituit de Națiunile Unite pentru a reduce circulația diamantelor "de război". În ciuda oricăror deficiențe ale aceluși proces, el reprezintă un exemplu de consens cu privire la factorii etici și sociali care sunt transpuși în măsuri concrete de analiză și ajustare în diferite etape ale lanțului valoric al unei mărfuri.

Redefinirea progresului

Dacă relația umanității cu lumea naturală urmează să fie făurită din nou, noțiunile de progres, civilizație și dezvoltare vor trebui redefinite. Eforturile în această direcție, cum ar fi bugete centrate în jurul bunăstării sau indicatori de progres mai holistici decât produsul intern brut, trebuie extinse și aprofundate iar întrebările fundamentale trebuie puse în continuare. Care sunt calitățile pentru care o persoană, o națiune sau o corporație sunt considerate de succes? Pentru ce sunt oamenii lăudați și apreciați?

Atâta timp cât răspunsul la astfel de întrebări se va da în funcție de valori care prioritizează posesiunile față de relații sau dobândirea de bunuri în detrimentul responsabilității, o lume sustenabilă va rămâne inaccesibilă. Astfel de valori, prin însăși natura și efectul lor asupra spiritului uman, ne atrag neîncetat spre exces, exploatare și epuizare. Ele dau, de asemenea, naștere la vădite extreme de bogăție alienantă și sărăcie debilitantă. Numai în măsura în care acestea sunt date deoparte pot fi rezolvate profundele contradicții cărora ele le

dau naștere – nu în ultimul rând așteptarea de a avea o creștere infinită pe o planetă finită. Numai pe măsură ce progresul este înțeles în termeni noi pot fi identificate cu acuratețe motoarele fundamentale ale crizelor de mediu actuale și pot fi făcute schimbări de durată.

Ceea ce ar trebui să fie clar recunoscut este faptul că nicio țară nu stăpânește încă procesul de dezvoltare sustenabilă. Anumite forme de industrializare, capacitate tehnologică și creștere macroeconomică au fost adesea echivalate cu dezvoltarea. Însă nemulțumirile și dificultățile mulțimilor care trăiesc în zone considerate în mod tradițional dezvoltate, nu mai puțin decât nedreptățile cu care se confruntă numeroase alte populații din întreaga lume și presiunea pusă asupra lumii naturale, demonstrează că o astfel de viziune este în cel mai bun caz incompletă și adesea dăunătoare într-un mod activ. Nici un tipar de viață și viziune asupra societății nu poate fi luat drept un model la care ar trebui să aspire întreaga umanitate.

REGÂNDIREA REGLEMENTĂRIILOR ECONOMICE

Reglementările economice moderne au dus atât la degradarea ecosistemelor, cât și la sărăcirea multor comunități locale și a vieților individuale. Inegalitățile sunt în creștere și răul inerent creării și satisfacerii perpetue a dorințelor a fost demonstrat dincolo de orice obiecție. Așezarea lumii pe baze mai sustenabile din punct de vedere ecologic necesită o reformare a ordinii economice globale. Oamenii și planeta trebuie să primească astăzi o apreciere la fel de explicită cum au primit profitul și câștigul economic în trecut.

Întrucât dezechilibrele actuale sunt determinate în mare parte de numeroase forme de exces, principiul moderației va trebui să găsească o expresie mult mai deplină în aranjamentele globale. Conceptele de mulțumire, suficientă și simplitate, care ocupă puțin loc în paradigmele determinate de creștere, vor trebui să fie revendicate și extinse. Tiparele de viață care au ajuns să fie asociate cu bogăția extremă - devotamentul față de comoditate și lux, de exemplu, sau niveluri ridicate de consum și deșeuri - vor trebui lăsate deoparte. Noțiunile de bază despre progres, dezvoltare și prosperitate vor trebui reformate în termeni mult mai holistici.

Mișcarea către aceste obiective va necesita ca reglementările economice să fie disciplinate în funcție de valori mai mari decât propriile scopuri. Experiența practică a indivizilor, comunităților, întreprinderilor și națiunilor nu lasă loc niciunei îndoieli: există o dimensiune morală inerentă în generarea, distribuția și utilizarea bogăției și resurselor.

Viața colectivă a umanității suferă atunci când un grup se gândește la propria bunăstare, ca fiind izolată de cea a vecinilor săi, sau urmărește câștiguri economice fără a ține seama de modul în care este afectat mediul natural. Fiecare alegere lasă o urmă. Prin urmare, deciziile economice trebuie luate în conformitate cu idealurile înalte. Bogăția trebuie să servească omenirea. Nu există nicio justificare pentru a continua să perpetuăm puncte de vedere, structuri, reguli și sisteme care, în mod evident, nu reușesc să servească binele comun.

„Reglementarea împrejurărilor în care se găsesc oamenii trebuie să fie de așa natură încât sărăcia să dispară, încât toată lumea, pe cât posibil... să aibă parte de confort și bunăstare.”

— *Scrierile Sfinte Bahá'í*

PROPUNERI PENTRU EXPLORARE

ODD 17.19 solicită dezvoltarea unor măsurări ale progresului care să completeze produsul intern brut. Acesta este un obiectiv meritoriu, care a fost reluat de Secretarul General al Națiunilor Unite și care ar trebui să primească prioritatea și resursele cuvenite. Întrunirile internaționale, de exemplu, atât cele ad-hoc, cât și cele din calendarul obișnuit al Națiunilor Unite, ar putea explora măsurări complementare din perspectiva focalizării tematice specifice fiecăreia.

Pe lângă faptul că măsurarea devine mai holistică, concepțiile contemporane despre progres în sine trebuie reconsiderate și, în multe aspecte, reformate. În acest scop, un comitet de experți sau un organism similar ar putea clădi pe eforturile promițătoare aflate deja în desfășurare, identifica întrebări care au nevoie de explorare, contura alternative și defini zonele "coapte" pentru acțiune. Scopul nu ar fi un singur set de constatări, ci mai degrabă un proces continuu de investigare a ceea ce include o civilizație sustenabilă și a modului în care caracteristicile acesteia ar putea fi prețuite și promovate în mod corespunzător. Un exemplu care oferă lecții în acest sens a fost adoptarea Protocolului de la Montreal privind substanțele care epuizează stratul de ozon, atunci când comunitatea internațională a ajuns la un consens larg că progresul global a fost servit mai pe deplin prin eliminarea utilizării substanțelor chimice care dăunează atmosferei, decât prin câștigurile financiare așteptate din continuarea vânzării acelor substanțe.

Redefinirea progresului (continuare)

Dezvoltarea unei concepții mai holistice despre progres va necesita o înțelegere extinsă a noastră ca specie, inclusiv adevăruri despre spiritul uman însuși. Planeta, popoarele și creaturile sale au suferit enorm de pe urma unei mentalități materialiste care vede individul ca pe o unitate economică interesată doar de sine, concurând cu alții pentru a acumula o parte din ce în ce mai mare din resursele materiale ale lumii. Această caricatură a fost în mare măsură respinsă la nivelul teoriei formale ca fiind simplistă și nerafinată. Cu toate acestea, multe aspecte ale ordinii globale se bazează încă pe aceste ipoteze și adesea le consolidează și le aprofundează.

O înțelegere mai exactă a naturii umane ar cuprinde calități și atitudini precum a fi demn de încredere, sprijinul reciproc, angajamentul față de adevăr și simțul responsabilității, care sunt elementele de bază ale unei ordini sociale stabile. Ea ar da naștere unor modele care ar evita sau ameliora relele materialismului reductiv, și ar avea grijă ca urmărirea prosperității să includă multe alte fațete ale bunăstării individuale și colective.

A redefini progresul nu înseamnă a respinge vreuna din realizările legitime ale trecutului, ci a extinde granițele realizărilor care urmează să vină. De la noi abordări ale proprietății și utilizatorului, la noi forme de organizare urbană, la noi metode de a face agricultură, de a genera energie, la noi metode de transport, posibilitățile care stau în fața umanității sunt vaste. Pentru a profita de ele va fi nevoie de o exprimare mult mai deplină a rezervelor de potențial uman latent din fiecare individ și de eforturile combinate ale umanității în ansamblul ei. Dar următoarele decenii oferă perspectiva de a fi o perioadă a istoriei umane excepțional de bogată și plină de satisfacții. Oricât de descurajantă ar părea uneori scara fără precedent de transformare necesară în numeroase sectoare ale societății, ea deschide posibilități pentru o mare înflorire a creativității și inițiativei umane.

Alinierea la principii superioare

Existența umanității este guvernată nu numai de forțe fizice, ci și de legile sociale și morale ale cauzei și efectului. Lăcomia este în mod inerent corozivă pentru binele comun, oricât de ingenios ar fi ea justificată sau ascunsă. Actele de compasiune dezinteresată dețin invariabil puterea de a motiva și inspira, indiferent cât de simple sau izolate ar putea părea ele.

Din această perspectivă, calea către o relație mai armonioasă cu natura nu poate fi doar una de adaptare tehnologică. Ea trebuie, de asemenea, să implice comunități și societăți care învață să se alinieze la principii superioare.

Deblocarea calităților latente din fiecare individ a fost, de-a lungul mileniilor, o preocupare centrală a învățăturilor și idealurilor religioase. Faptul că fanatismul și dogmatismul sectar au subminat imperatiile morale și etice

aflate în centrul atâtor tradiții religioase cu greu poate fi negat.

Cu toate acestea, comunitățile care trudesc cu vigoare pentru a pune în practică valori transcendente pentru binele tuturor, reprezintă un rezervor de experiență demn de luat în considerare în mod serios.

„Meritul omului constă în servire și virtute, iar nu în etalarea averilor și bogăției”, afirmă Bahá'u'lláh, oferind un exemplu, printre multe altele, de abordare a identității personale și a interacțiunii colective care se bazează pe valori care transcend prosperitatea materială. Cum astfel de idealuri ajung să pătrundă în gândirea și comportamentul unui număr tot mai mare de oameni și modul în care acest proces poate fi stimulat și accelerat în mod conștient, sunt întrebări de importanță centrală pentru mișcarea ecologistă și pentru umanitate în ansamblul ei.

PROPUNERI PENTRU EXPLORARE

Multe rămân de învățat despre modelele de societate care acordă prioritate principiilor etice și promovează în mod activ dezvoltarea și aplicarea acestora în rândul întregii populații. Înființarea în cadrul fiecărei agenții a Națiunilor Unite a unui punct focal de învățare despre aplicarea practică a principiilor morale și etice, mai degrabă decât simpla căutare a unor soluții gata pregătite, ar putea genera cunoștințe despre modul în care progresul poate fi promovat în întreaga gamă a experienței umane.

O alternativă notabilă la paradigma progresului doar de natură materială poate fi găsită în semnificația pe care multitudini de oameni din întreaga lume o acordă transcendenței spiritului uman și a conexiunii sale cu divinul. Multe ar putea fi învățate dintr-o investigație sistematică și științifică a unor comunități care învață să aplice principii spirituale - cum ar fi abnegația, solidaritatea cu ceilalți și protejarea generațională a lumii naturale - pentru a promova un progres social cu o bază largă. Pe lângă diversele inițiative ale Națiunilor Unite deja concentrate pe implicarea unor organizații bazate pe credință, o astfel de investigație ar putea explora surse alternative de motivație și inspirație și impactul pe care acestea îl pot avea asupra bunăstării comunității și a mediului.

ȘTIINȚĂ ȘI RELIGIE: SISTEME COMPLEMENTARE DE CUNOAȘTERE ȘI PRACTICĂ

În munca de construire a unei lumi mai sustenabile, umanitatea are la dispoziție două sisteme de cunoaștere și practică care se întăresc reciproc: știința și religia.

Investigația științifică a fost un instrument vital în încercarea de a înțelege realitatea fizică și în plasmuirea unor soluții inovatoare bazate pe căutarea adevărului și pe angajamentul față de învățare. Atunci când a fost combinată cu valori precum lipsa de prejudecăți și de tendințiozitate, ea [investigația științifică] a permis omenirii să separe faptele de presupuneri. Capacitățile științifice - de observare, măsurare, testare riguroasă a ideilor - ne-au permis să construim o înțelegere coerentă a legilor și proceselor care guvernează realitatea fizică, precum și să obținem înțelegeri pătrunzătoare privind comportamentul uman și funcționarea societății. Departe de a

fi doar domeniul cercetătorilor și a cadrelor universitare, metodologiile de cercetare științifică sunt instrumente care pot fi folosite de orice individ sau de orice comunitate.

La rândul ei, religia oferă un cadru prin care idealurile înalte pot fi aplicate vieților individuale și vieții societății, pentru îmbunătățirea tuturor. Principiile spirituale care animă religiile durabile ale lumii au ajutat indivizi și populații întregi să se lupte cu întrebări legate de sensul, scopul și natura unei vieți bune și a unei societăți bune. Atunci când a fost fidelă acestor idealuri, religia a oferit un bastion împotriva ideologiilor materialismului care ar reduce ființele umane la simple resurse de exploatat sau consumatori de săturat. La nivelul ei cel mai înalt, religia nu numai că a înălțat chemarea la virtuți precum integritatea, bunul caracter, hotărârea înaltă, cooperarea

și strădania plină de sacrificiu, dar a și atras un număr tot mai mare de oameni în jurul unor astfel de principii, unificând elemente disparate și dând naștere unor comunități coezive care lucrează pentru transpunerea în practică a unor idealuri înalte.

Luată împreună, știința și religia oferă principii fundamentale de organizare prin care se pot face progrese durabile. Când se ține cont atât de dimensiunea materială, cât și de cea spirituală a umanității și se acordă atenția cuvenită atât cunoștințelor științifice, cât și celor spirituale, se evită tendința de a reduce progresul uman la consumul de bunuri, servicii și pachete tehnologice. Atât știința, cât și religia sunt esențiale pentru eliberarea indivizilor și comunităților de capcanele ignoranței și pasivității. Ambele sunt vitale pentru progresul civilizației.

„Religia și știința sunt cele două aripi cu ajutorul cărora inteligența omului se poate ridica în înălțimi, cu care sufletul uman poate progresa.”

— Scrierile Sfinte Bahá'í

Justiția ca proces și rezultat

În centrul oricărei concepții autentice despre unitate la nivel planetar se află problemele legate de justiție. Acea suferință larg răspândită a rezultat din relația extractivă a umanității cu lumea naturală, din faptul că doar câțiva aleși beneficiază de utilizarea excesivă a resurselor pământului în detrimentul multor alora, din faptul că preferințele imediate prevalează adesea asupra nevoilor de bază ale generațiilor viitoare. Toate acestea dezvăluie nedreptăți profunde aduse oamenilor și planetei.

Corectarea unor astfel de rele va necesita o dare de seamă sinceră, împreună cu o reacție plină de creativitate, perseverență și smerenie. Vocile celor care au fost dezavantajați de ordinea actuală vor trebui să fie mult mai proeminente în procesele de luare a deciziilor la toate nivelurile. Va trebui căutată o înțelegere pătrunzătoare în rândul unor populații care întrețin relații mai armonioase cu lumea naturală, multe dintre ele trăind în zone care nu sunt centre urbane. Înțelegerile culturale diverse ale relației umanității cu lumea naturală, în special cele ale popoarelor indigene, pot oferi informații necesare în crearea unor modele mai holistice și mai sustenabile pentru generațiile prezente și viitoare.

Justiția cere o gamă largă de rezultate – ca beneficiile civilizației umane să fie distribuite cu echitate, de exemplu, sau ca responsabilitatea de a întreprinde tranzițiile necesare să fie repartizată în lumina contribuțiilor istorice ale actorilor la actuala criză climatică. Dar justiția la nivel de rezultat se stabilește doar prin operarea justiției la nivel de proces. La nivel individual, justiția necesită corectitudine în judecățile unei persoane și echitate în felul în care aceasta îi tratează pe ceilalți. La nivel de grup, ea este expresia practică a conștientizării faptului că interesele individului și cele ale societății sunt indisolubil legate. Ea necesită, de asemenea, un standard de căutare a adevărului depășind cu mult modelele de negociere și compromis care tind să caracterizeze relațiile actuale – un proces de consultație și de luare a deciziilor sincer, bazat pe principii și pe fapte.

La toate nivelurile, capacitatea de a manifesta justiția – și angajamentul de a face acest lucru – trebuie consolidate. Relațiile juste și echitabile sunt fundamente indispensabile oricărei mișcări globale unificate pentru binele comun.

PROPUNERI PENTRU EXPLORARE

Justiția cere coerență între cuvânt și faptă. Dincolo de înființarea de noi organisme sau încheierea de noi acorduri, așadar, comunitatea internațională trebuie să transforme îndeplinirea promisiunilor deja făcute într-o cheie de boltă a tuturor eforturilor viitoare. Procedând astfel, ea poate ajuta la restabilirea rezervelor de încredere care s-au epuizat periculos în ultimii ani - încredere în autoritățile alese, încredere în mass-media, încredere în descoperirile științei și încredere în angajamentele luate de liderii mondiali.

În cadrul structurilor actuale, aranjamentele globale ar putea fi făcute mai juste prin stabilirea unor mijloace de estimare și modelare a efectelor pe care politicile propuse le-ar avea în viitor. O astfel de orientare de perspectivă, așa cum se vede, de exemplu, în propusul "Trimisul special al Națiunilor Unite pentru generațiile viitoare" și bazându-se pe lecțiile învățate din localitățile care au instituit o astfel de abordare, ar ajuta la izolarea procesului decizional de interesele mai restrânse ale actorilor prezenți și ar prioritiza echitatea și protejarea generațională pe termen mediu și lung.

ÎNVĂȚAREA CA MOD DE OPERARE

O civilizație globală aflată într-o relație sustenabilă cu lumea naturală nu a existat niciodată. Punerea bazelor acestora în numeroase localități, care reflectă un spectru vast de circumstanțe sociale și ecologice necesită, prin urmare, un proces de învățare la scară globală. Cerințe de bază și principii fundamentale au fost identificate în numeroase domenii, de la procese fizice la cadre ale politicilor. Cu toate acestea, aplicarea înțeleaptă a principiilor unor cazuri specifice de transformare socială este ceva care poate fi învățat doar prin experiență.

A considera învățarea ca obiectiv central al acțiunii de mediu necesită obiceiuri și comportamente specifice. Atunci când funcționează într-un mod de învățare, viziunile și strategiile sunt reexamineate iar și iar. Planurile cresc organic de-a lungul timpului și sunt modificate în funcție de acțiunile întreprinse, experiența generată și lecțiile învățate. Acțiunea este mai degrabă orientată spre proces, decât definită exclusiv de evenimente sau proiecte. Se evită schimbarea la întâmplare și se menține continuitatea efortului.

Învățarea autentică rezultă atât din motivul și intenția actorilor, cât și din structurile și procesele formale. De exemplu, o conferință internațională caracterizată de preocuparea pentru statut și reputație, sau pentru credit și vină va întâmpina dificultăți în a genera informații utile, indiferent câte sesiuni vor fi dedicate împărtășirii celor mai bune practici sau a lecțiilor învățate.

O orientare spre învățare necesită, de asemenea, înțelegerea rolului greșelilor și al regreselor pe calea progresului. În timp ce metoda științifică folosește pe deplin dialectica încercării și erorii, procesele internaționale se epuizează adesea căutând programul perfect sau politica perfectă încă de la început. Acest lucru trebuie înlocuit cu o cultură a explorării și cu o căutare serioasă a soluțiilor adecvate, în deplină

recunoaștere a faptului că toți cei implicați vor întâmpina uneori regrese și vor eșua să își atingă reperatele. Smerenia este poarta către învățare.

Principiul consultației, înțeles ca procesul de construire a consensului cu privire la adevărul unei situații și de determinare a celui mai înțelept curs de acțiune dintre opțiunile disponibile, este vital pentru un mod de a învăța prin acțiune. Într-un proces consultativ, participanții individuali se străduiesc să își depășească punctele de vedere respective și să funcționeze în schimb ca membri ai unui colectiv cu propriile sale țeluri și scopuri. Într-o atmosferă caracterizată atât prin sinceritate cât și prin curtoazie, ideile nu îi aparțin individului căruia îi vin în minte, ci grupului în ansamblu. Adevărul nu este tratat ca un compromis între grupuri cu interese opuse și nici participanții nu sunt animați de dorința de a se controla unul pe altul. Țelul este cel de a valorifica puterea gândirii și acțiunii unificate iar perspectivele și aspirațiile celor ale căror vieți vor fi afectate de decizii sunt păstrate în minte în fiecare moment.

Construirea unor societăți mai sustenabile implică nu numai aplicarea cunoștințelor existente, ci și generarea de cunoștințe noi. O mare parte din acestea vor lua forma unor înțelegeri pătrunzătoare dobândite prin experimentare la nivel local. Observațiile inițiale pot consta aproape numai în relatările personale ale actorilor de la firul ierbii, dar de-a lungul timpului apar modele care pot fi documentate și analizate, ducând la un corp de cunoștințe din ce în ce mai bogat, care poate fi diseminat înapoi la firul ierbii și utilizat pentru a modela eforturile ulterioare. Concepută în acest fel, învățarea despre construcția unei lumi sustenabile devine nu doar domeniul unui grup limitat de experți, ci mai degrabă o strădanie care se bazează pe contribuția binevenită a maselor umanității.

„Cunoașterea dă aripi vieții omului și este o scară pentru înălțarea lui. Se cuvine ca fiecare să o dobândească.”

— Scrierile Sfinte Bahá'í

Sincera acceptare a rolului statului

Numeroși actori au un rol de jucat în construirea unei lumi mai sustenabile. Comunitățile locale pot face multe pentru a promova acțiunea colectivă și pentru a multiplica capacitățile inovatoare ale membrilor lor. Tinerii demonstrează în mod constant o deschidere către noi moduri de organizare a societății, o dorință de a învăța prin acțiuni desfășurate în linia întâi și o disponibilitate de a se angaja în eforturi nobile și pentru bunăstarea generațiilor viitoare. Afacerile și industria, ca pivoți ai ordinii economice contemporane, pot lua decizii constructive ale căror efecte benefice pulsează în societățile și peisajele de pe tot globul. Cu toate acestea, rolul guvernului național este unic și preeminent astăzi. În acest moment al istoriei omenirii, statul-națiune este una dintre unitățile fundamentale ale ordinii politice globale. Prin urmare, statele au un rol indispensabil în abordarea provocărilor transnaționale de mediu.

Mandatul statului, ca protector generațional al binelui comun, este prin natura sa pe termen lung, transcende ciclurile electorale și termenele politice. Guvernarea eficientă asigură prosperitatea tuturor cetățenilor din cadrul unei jurisdicții, de-a lungul generațiilor viitoare.

Statul poartă, de asemenea, responsabilitatea crucială pentru guvernarea terenurilor sau resurselor comune, fie în interiorul propriilor frontiere, fie în colaborare cu alte instituții dincolo de acestea, de exemplu în gestionarea și îngrijirea bunurilor publice de care beneficiază toți.

Capacitățile depline ale statului trebuie să fie dedicate provocărilor de mediu. Refacerea unor industrii întregi în diverse sectoare ale societății este o muncă de decenii, care implică vaste resurse financiare, locuri de muncă și infrastructură fizică. Prin urmare, rolul guvernului va fi vital în dezvoltarea planurilor pe termen lung, avansarea lor metodică în timp și crearea condițiilor în care progresele necesare devin fezabile.

În unele cazuri, aceasta poate lua forma subvențiilor, compensațiilor, ajustărilor de reglementare sau a altor mijloace de stimulare a acțiunii necesare. Alteori, va fi necesar rolul de stabilire a normelor de către guvern și de către liderii individuali – explicarea, încurajarea, lauda, chemarea la acțiune. În total, instituțiile de guvernare sunt poziționate în mod unic pentru a promova și susține tranziția generațională.

Stabilirea de noi calități și atitudini față de conducere va fi esențială, dacă statele vor să abordeze în mod eficient preocupările de mediu. Caracterul personal este esențial în acest sens și progresul ar fi văzut în lideri care abordează serviciul public ca pe o responsabilitate și nu ca pe o cale de câștig personal, dau dovadă de responsabilitate pentru scopuri mai înalte decât victoria electorală sau avansarea personală și iau decizii care sunt dificile, dar aliniate cu binele suprem. Astfel de cazuri de curaj moral se numără printre cele mai durabile realizări ale liderilor și vor rămâne în amintire mult după ce calculele oricărui moment sau climat politic anume se vor fi estompat.

Pesimismul cu privire la rolul statului a crescut în ultimii ani și este adevărat că mulți au avut de suferit atunci când guvernele nu au putut sau nu au vrut să își îndeplinească funcțiile – când rolul de a stabili reguli și standarde a fost dat pe mâna acelorora cu interese personale; când furnizarea de servicii a fost privatizată în moduri care subordonează bunăstarea umană cerințelor obținerii de profit; când corupția și înhățarea oportunității politice au sacrificat binele comun pentru avantajul personal.

Buna guvernare creează contextul în care sectorul privat, comunitatea științifică, societatea civilă și alții își pot aduce cele mai mari contribuții.

Cu toate acestea, astfel de reflecții sunt mai puțin o acuzare a guvernului în sine, cât o reamintire a puterii unice pe care acesta o deține. Buna guvernare permite ca puterea de acțiune să fie deblocată la nivelul inițiativei individuale și să crească la nivelul voinței colective. Buna guvernare creează contextul în care sectorul privat, comunitatea științifică, societatea civilă și alții își pot aduce cele mai mari contribuții. Toți, așadar, au un interes în a se asigura că guvernul își execută, cât mai deplin posibil, funcțiile sale de promotor al încrederii publice.

LOCUL DE LUARE A DECIZIILOR

Într-o epocă în care procesele globale sunt resimțite în mod egal în sate și pe continente, va trebui să se acorde o atenție susținută determinării locului adecvat de luare a deciziilor. Cheie în acest sens este principiul conform căruia deciziile ar trebui luate la nivelul la care pot fi obținute rezultate optime.

Fidelitatea față de acest principiu ar implica, în multe cazuri, o profundă decentralizare a puterii și autorității către comunitățile și instituțiile de guvernare locale. Procesele de luare a deciziilor vor trebui să devină mult mai incluzive, locale și participative în următorii ani. Fiecare populație are dreptul și responsabilitatea de a-și determina propria cale de progres și fiecare are o contribuție vitală de adus la construirea unei civilizații mai sustenabile. Mai mult decât atât, experiența a demonstrat că fără angajamentul celor ale căror vieți sunt afectate, programele și politicile întâmpină dificultăți în a se înrădăcina în populațiile de care depinde implementarea lor.

Complementând tendințele de localizare, luarea deciziilor adecvate necesită, de asemenea, luarea de măsuri la niveluri care transcend statul-națiune, atunci când este necesar. Numeroase provocări de mediu sunt transfrontaliere ca sferă și efect și, prin urmare, nu pot fi soluționate doar prin legislația la nivel național. Preocuparea legitimă pentru interesele naționale trebuie, așadar, să găsească expresie în cadrul structurilor globale care facilitează acțiuni eficiente și coordonate în slujba unei comunități internaționale prospere. Singura cale viabilă de urmat constă într-un sistem de aprofundare a cooperării globale.

Eficacitatea eforturilor la orice nivel depinde de calitatea și reciprocitatea interconectărilor dintre acestea. Elaborarea politicilor la nivel național sau global poate deveni abstractă și teoretică – și, prin urmare, potențial irelevantă sau contraproductivă – dacă este deconectată de condițiile de la firul ierbii. În mod similar, inițiativele la nivel comunitar vor rămâne limitate dacă nu sunt conectate la procesele globale care privesc umanitatea în ansamblu. Prin urmare, vor fi necesare structuri care să faciliteze transferul de cunoștințe și înțelegeri pătrunzătoare pe măsură ce acestea sunt generate prin experiență practică și analiză.

„[Principiul unității umanității] insistă asupra necesității de a subordona impulsurile și interesele naționale cerințelor imperioase ale unei lumi unificate. [El] respinge o centralizare excesivă, pe de o parte și dezaproabă, pe de altă parte, orice încercare de uniformizare.”

— *Scrierile Sfinte Bahá'í*

Sincera acceptare a rolului statului (continuare)

PROPUNERI PENTRU EXPLORARE

Responsabilitatea statelor de a promova bunăstarea poporului lor – în cele din urmă bazată pe înflorirea umanității în ansamblu – trebuie să fie primordială în formularea politicii publice. Prin urmare, forurile de luare a deciziilor trebuie să fie structurate în moduri care să asigure avansarea activă de către state a binelui comun față de alte preocupări mai limitate. Multe spații în care legea și politica sunt determinate astăzi sunt puternic influențate de alți actori motivați cel puțin parțial de interese precum acumularea de profit financiar sau de puterea politică. Prin urmare, sunt necesare mecanisme care să asigure că astfel de actori – fie că sunt corporații multinaționale, entități media, platforme tehnologice, grupuri de interese speciale sau alții – vor fi incluși numai în măsura în care participarea lor sprijină sustenabilitatea pe termen lung și îmbunătățește, mai degrabă decât subminează, eforturile de bună-credință ale reprezentanților poporului. În contextul Organizației Națiunilor Unite, acest lucru ar putea lua, de exemplu, forma unor politici care să asigure că nu se acordă un tratament preferențial sau o influență nejustificată actorilor nestatali cu acces la enorme resurse financiare sau la alte resurse materiale uriașe.

Decalajele dintre amploarea acțiunilor necesare pentru a aborda provocările climatice și măsurile efectiv întreprinse sunt adesea atribuite unei percepute absențe a resurselor financiare. Cu toate acestea, mobilizarea prudentă și cheltuirea resurselor pentru promovarea binelui comun, la scări proporționale cu nevoile relevante, este o responsabilitate fundamentală a statului. Prin urmare, instituțiile de conducere au o datorie critică atât față de generațiile prezente, cât și față de generațiile viitoare. Această responsabilitate conferă statelor un mandat moral și etic de a strânge resurse suficiente pentru a răspunde cerințelor urgente și viitoare, ținând cont de standardele de justiție, capacitate și responsabilitate. Ea cere, de asemenea, ca acele resurse să fie cheltuite pentru a promova bunăstarea umanității – și nu pentru a subvenționa modele de viață nesustenabile sau distructive. Extinderea unor astfel de responsabilități la nivel global, pe lângă implicațiile lor clare pentru politica națională, ar necesita ajustări semnificative ale aranjamentelor economice dintre țări, nu în ultimul rând în parcurgerea pașilor necesari pentru a ameliora disparitățile grosolane și distructive de avuție dintre ele. Diverse măsuri au fost oferite de-a lungul mai multor decenii în acest scop, cum ar fi un mecanism de asigurare a coordonării fiscale globale sau un cadru pentru reglementarea fluxurilor financiare ilicite. Dacă ar fi implementate cu chibzuință, astfel de propuneri ar putea contribui mult la o mai bună utilizare a resursele globale disponibile.

Lumea care ne cheamă la ea

O civilizație globală înfloritoare, în armonie cu mediul natural, este o viziune la care lucrează un număr tot mai mare de oameni. Lumea care ne cheamă la ea este una a integrării și echilibrului, a frumuseții și maturității. Este o lume cu un simț al progresului redefinit, plină de comunități și indivizi care lucrează împreună având sprijinul instituțiilor pentru realizarea celor mai înalte aspirații ale lor. Este o lume din ce în ce mai depresurată de compromisurile morale distructive – sociale, economice și de mediu – despre care s-a afirmat atât de des că ar fi necesare progresului.

Mișcarea către această viziune a început; acum ea capătă avânt. Ambiții înalte au fost rostite clar și se cere acțiune la o scară nevăzută anterior. Cu toate acestea, ritmul transformării nu s-a ridicat până acum la cerințele momentului. Gama de opțiuni disponibile pentru a face ajustările necesare se va restrânge doar dacă acțiunea va fi amânată pentru viitor. Va acționa omenirea pe baza adevărului că propriul ei destin și cel al planetei sunt întretesute în mod irevocabil? Sau vor fi necesare calamități încă și mai mari pentru ca ea să treacă la acțiune?

Mișcarea către
această viziune a
început; acum ea
capătă avânt.

Prăpastia dintre intenție și acțiune este una dintre provocările centrale cu care se confruntă umanitatea astăzi. Acest decalaj, poate fi depășit; indivizi, comunități și națiuni își aduc zilnic contribuția la acest obiectiv. Totuși, pentru ca acțiunea să se ridice la scara necesară sunt necesare un consens mult mai puternic între națiuni și o mai puternică voință colectivă a acestora în jurul valorilor cerute de stadiul actual de dezvoltare a umanității. Este nevoie, de asemenea, de o hotărâre mult mai mare de a pune în practică a aceste valori, prin reangajare în ceea ce este benefic pentru binele comun și înlăturarea oricărui lucru care stă în calea răspunsului la chemarea morală și practică a acestei ore. Aceasta este într-adevăr o mare strădanie și beneficiile sale oferă o moștenire neprețuită care trebuie să fie lăsată generațiilor viitoare. Să ne unim pentru a ne ridica la înălțimea cerințelor sale.

Bahá'í
International
Community

Comunitatea
Bahá'í din
România

Copyright © 2022 Bahá'í International Community

866 United Nations Plaza, Suite 120
New York, NY 10017, USA
www.bic.org

Adunarea Spirituală Națională a Bahá'ílor din România

Bd. Magheru nr. 27, ap. 24, 010325 București Sector 1
Tel. +40-786-BAHAI (0786-224244) - asn.romania@gmail.com
www.bahai.org.ro